ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2024/51
Karar Sayısı : 2025/138
Karar Tarihi : 17/6/2025

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 9. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun'un 68. maddesiyle değiştirilen geçici 4. maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinin "*...yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır...*" bölümünün Anayasa'nın 2., 5., 10., 49. ve 60. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Sigortalılığın başlangıç tarihinin borçlanılan süre kadar geriye götürülmesi amacıyla yapılan başvurunun reddine yönelik işlemin iptali talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un geçici 4. maddesinin itiraz konusu kuralın da yer aldığı beşinci fıkrası şöyledir:

> "*Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla **yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır** ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır. (Ek cümle: 16/6/2010-5997/10 md.) Ancak, Polis Akademisinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin yetim aylıkları bu öğrenimleri süresince kesilmeksizin ödenmeye devam edilir.*"

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR, Muhterem İNCE ve Yılmaz AKÇİL'in katılımlarıyla 22/2/2024 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle sınırlama sorunu görüşülmüştür.

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik

evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte kurallardır.

3. İtiraz yoluna başvuran Mahkeme, 5510 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinin "... *yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır*..." bölümünün iptalini talep etmiştir.

4. Bakılmakta olan davanın konusu, davacının yapmış olduğu avukatlık stajı süresini borçlanmış olması nedeniyle sigortalılığının başlangıç tarihinin borçlandığı süre gözönüne alınarak bir yıl geriye götürülmesi için yaptığı başvurunun reddine ilişkindir.

5. 5510 sayılı Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı geçici 4. maddesi, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'na tabi olan kamu görevlilerine ilişkin geçiş hükümlerini düzenlemektedir. Anılan maddenin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde, bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanun'la yürürlükten kaldırılan hükümleri de dâhil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerinin ayrıca dikkate alınacağı öngörülmüştür.

6. Buna göre itiraz konusu kural, bakılmakta olan davaya konu *borçlanmaya* ilişkin düzenlemenin yanı sıra bakılmakta olan davada uygulanma imkânı bulunmayan *aylıklarının bağlanması*, *artırılması*, *azaltılması*, *kesilmesi*, *yeniden bağlanması*, *toptan ödemeleri*, *ilgi devamı*, *ihya*, *diğer ödemeler* ve *yardımlar* ile *emeklilik ikramiyeleri* yönünden de geçerli, ortak kural niteliğindedir.

7. Bu itibarla bakılmakta olan davanın konusu gözetilerek kuralın esasına ilişkin incelemenin anılan cümlede yer alan "...*borçlanmaları*,..." ibaresi yönünden yapılması gerekir.

8. Açıklanan nedenlerle 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun'un 68. maddesiyle başlığı ile birlikte değiştirilen geçici 4. maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinin "...*yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır*..." bölümünün esasının incelenmesine, esasa ilişkin incelemenin anılan cümlede yer alan "...*borçlanmaları*,..." ibaresi yönünden yapılmasına 22/2/2024 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

9. Başvuru kararı ve ekleri, Raportör Fatih TORUN tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükmü, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. Anlam ve Kapsam

10. 5510 sayılı Kanun'un kabul edilmesiyle, daha önce yürürlükte olan sosyal sigorta sistemiyle ilgili kanunlar yürürlükten kaldırılmış ve sosyal sigorta sistemi 5510 sayılı Kanun'la yeniden düzenlenmiştir. Anılan Kanun'un 4. maddesinde ise kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından sigortalı sayılanlar üç kategori şeklinde belirlenmiştir. Buna göre Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının;

- (a) bendinde hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların,

- (b) bendinde köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, gelir vergisinden muaf olup esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar, anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları ile tarımsal faaliyette bulunanların,

- (c) bendinde kamu idarelerinde 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olmayanlardan kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 4. maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 86. maddesi uyarınca açıktan vekil atananların,

sigortalı sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

11. 5510 sayılı Kanun'un geçici 1. maddesinde anılan Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi olanlar Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında; 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 5510 sayılı Kanun'la mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi olanlar, Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında; 5434 sayılı Kanun'a tabi olanlar ise Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında kabul edilmiştir.

12. 5434 sayılı Kanun'da kamu kurum ve kuruluşlarında memur ya da diğer kamu görevlisi olarak görev yapan ve aktif şekilde bu Kanun'a tabi biçimde prim ödeyen sigortalılar için *iştirakçi* kavramı kullanılmaktadır.

13. Bunun yanı sıra 5510 sayılı Kanun'un "*5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri*" başlıklı geçici 4. maddesinde; bu Kanun'da aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde anılan Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun uyarınca emekli aylığı bağlananlar ile iştirakçi iken 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anılan Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ve yine söz konusu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak

yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında anılan Kanun ile yürürlükten kaldırılan hükümleri de dâhil olmak üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılmaya devam edileceği düzenlemesine yer verilmiştir.

14. Bu bağlamda 5510 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesinin itiraz konusu kuralın da yer aldığı beşinci fıkrasının birinci cümlesinde bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanun'la yürürlükten kaldırılan hükümleri de dâhil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerinin ayrıca dikkate alınacağı öngörülmüştür.

15. Anılan cümlenin "*...yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır...*" bölümü itiraz konusu kuralı oluşturmakta olup kural, anılan cümlede yer alan "*...borçlanmaları,...*" ibaresi yönünden incelenmiştir. Buna göre 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun'a tabi olanların borçlanmalarına yönelik olarak bu Kanun'la yürürlükten kaldırılan hükümleri de dâhil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

B. İtirazın Gerekçesi

16. Başvuru kararında özetle; itiraz konusu kuralla 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçiliği bulunanların isteğe bağlı olarak yapılan borçlanma işlemlerinde sigortalılığın başlangıç tarihini borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürme imkânından yoksun bırakıldığı, isteğe bağlı olarak yapılan borçlanma işlemlerinde sigortalılığın başlangıç tarihinin borçlanılan gün sayısı kadar geriye çekilip çekilmeyeceği hususunda 2008 yılı Ekim ayı başından önce kamuda memur olarak çalışmaya başlayanlar ile bu tarihten sonra 5510 sayılı Kanun'a tabi olarak kamuda memur olarak çalışmaya başlayanlar arasında ayrıma gidilmesinin herhangi bir objektif nedene dayanmadığı, bu farklılığın oluşmasında 2008 yılı Ekim ayı başından önce kamuda çalışmaya başlayanlara atfedilebilecek bir kusur bulunmadığı, bu durumun hukuk devleti, sosyal devlet ve eşitlik ilkeleriyle bağdaşmadığı, çalışma barışını ve sosyal güvenlik hakkını ihlal ettiği belirtilerek kuralın Anayasa'nın 2., 5., 10., 49. ve 60. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

C. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

17. Anayasa'nın 60. maddesinde "*Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir./ Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.*" denilmektedir. Buna göre sosyal güvenlik herkes için bir hak ve bunu gerçekleştirmek devlet için bir görevdir.

18. Sosyal güvenlik, kişilerin istek ve iradeleri dışında oluşan sosyal risklerin, kendilerinin ve geçindirmekle yükümlü oldukları kişilerin üzerlerindeki gelir azaltıcı ve harcama artırıcı etkilerinin en aza indirilmesi, ayrıca sağlıklı ve asgari hayat standardının güvence altına alınmasıdır. Bu güvencenin gerçekleştirilebilmesi için sosyal güvenlik kuruluşları oluşturularak kişilerin yaşlılık, hastalık, malullük, kaza ve ölüm gibi sosyal risklere karşı asgari yaşam düzeylerinin korunması amaçlanmaktadır. Kişilere sağlanan bu anayasal güvencelerin yaşama geçirilebilmesi için devlet tüm çalışanlara sosyal güvenlik

hakkını sağlamak ve bunun için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür (AYM, E.2019/94, K.2022/32, 24/3/2022, § 46).

19. Anayasa'nın anılan maddeleri uyarınca devlete yüklenen görevler devletin pozitif yükümlülükleri kapsamındadır. Bunun yanı sıra Anayasa, kişilere sağlanacak sosyal güvenlik hakkının ölçüleri konusunda ayrıntılı ilkeler koymamıştır. Sosyal güvenlik sisteminin yapısını ekonomik ve sosyal koşulların belirleyeceği bilinen bir gerçektir. Çünkü sosyal güvenlik programlarıyla ekonomik ve sosyal yapı karşılıklı etkileşim içindedir (AYM, E.2019/46, K.2020/55, 15/10/2020, §§ 13, 14).

20. Hizmet borçlanması, sosyal güvenlik hakkı elde edilmesinde istisnai bir yöntem olarak primi ödenmeyen bazı sürelerin, primlerinin borçlanılıp ödenmesi koşuluyla yaşlılık aylığına esas sigortalılık süresi ve prim ödeme gün sayısında dikkate alınmasını sağlar (AYM, E.2019/94, K.2022/32, 24/3/2022, § 47). Hizmet borçlanması, sigortasız olarak geçirilen ve ancak ilgili kanunlarda sayılan durumlar için öngörülmektedir. Bu kapsamda iştirakçi/sigortalı borçlanma isteğinde bulunmak ve tahakkuk ettirilecek borç tutarını ödemek suretiyle hizmet borçlanmasından yararlanabilmektedir. Dolayısıyla borçlanmanın borçlanılan sürelerin uzun vadeli sigorta kolları işlemlerinde hizmet süresi kazanımı elde edilmesini sağlamaya yönelik olarak iştirakçiye/sigortalıya tanınan bir imkân olduğu söylenebilir.

21. Türk sosyal güvenlik mevzuatında da bir sigorta statüsüne tabi olarak çalışmaya başlamadan önce veya başladıktan sonra öğrencilik, askerlik, staj ve doğum sonrası süreler gibi bazı durumlarda geçirilen sürelerin isteğe bağlı borçlanılmasına yönelik düzenlemeler yer almaktadır. Bu bağlamda 5510 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesinin beşinci fıkrasının itiraz konusu kuralın da yer aldığı birinci cümlesinde 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun'a tabi olanların borçlanmaları hakkında bu Kanun'la yürürlükten kaldırılan hükümleri de dâhil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı öngörülmüştür.

22. 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçi statüsünde olanların borçlanabilecekleri durumlara ilişkin olarak 5434 sayılı Kanun'un farklı maddelerinde düzenlemeler yer almaktadır. Buna göre 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçi statüsünde olanların; muvazzaf ve ihtiyat askerlikte er olarak geçen süreleri, kadın sigortalılar için 3 çocuğa kadar doğumdan sonraki çalışmadıkları iki yıllık süreleri, doğum sonrası yarı zamanlı çalışılan süreleri, askerliğini yedek subay olarak yapanlar için yedek subay okulunda öğrenci olarak geçirdikleri süreleri, yevmiyeli, geçici kadrolu, sözleşmeli, saat ücretli geçen hizmetleri, çarşı ve mahalle bekçiliğinde geçen süreleri, imam hatip vekilliğinde, vakıflara ait camilerin imam hatip ve müezzin kayyımlığında geçen sürelerle köy bütçesinden ücret almak suretiyle yapılan imam hatiplik hizmetlerine ilişkin süreleri, avukatlık stajında geçen süreleri, serbest avukatlık ve noterlikte geçen süreleri, tıpta uzmanlık eğitiminde ve doktora öğreniminde geçen süreleri, tıp doktorlarının fahri asistanlıkta geçen süreleri, Sağlık Bakanlığı teşkilatında çalışan sağlık personelinin mesleklerini serbest olarak icra ettikleri süreleri ve seçimlerde aday olmak üzere istifa edenlerin açıkta geçirdikleri süreleri yine anılan Kanun'da öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde borçlanmaları mümkündür.

23. İtiraz konusu kuralla 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçi statüsünde olanların yapmış olduğu isteğe bağlı borçlanma işlemleri sonucunda borçlanılan süreler iştirakçinin toplam hizmetine eklenmekte ve bu sayede hizmet süresi kazanımı elde edilmesi sağlanmaktadır.

24. Öte yandan 5434 sayılı Kanun'da sigortalılık başlangıcından önceki süreye ilişkin borçlanma yapılması durumunda sigortalılığın başlangıç tarihinin borçlanılan gün sayısı kadar geriye çekileceğine ilişkin bir düzenleme yer almamaktadır. Diğer bir ifadeyle itiraz konusu kural sadece hizmet borçlanması yapmaya imkân tanımakta, isteğe bağlı borçlanma işlemlerinin sigorta başlangıç tarihinin borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülmesini sağlamamaktadır.

25. Sosyal güvenlik mevzuatı açısından belirli bir yaşa ulaşılması ve çalışma süresinin doldurulması nedeniyle çalışma gücü azalan sigortalının iş hayatından çekilerek çalışmadan yaşamını sürdürmesi ve bu aşamadaki gelir kaybının giderilmesi amacıyla yaşlılık (emekli) aylığı bağlanması sonucunu doğuran emeklilik, uzun vadeli sigorta kollarından biridir. Memurlar ve kamu görevlileri için emeklilik işleminin tamamlanabilmesi ve emeklilik aylığının bağlanabilmesi için *yaş* ve *sigortalılık süresi* koşullarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir (AYM, E.2018/76, K.2022/125, 26/10/2022, §§ 93, 99).

26. Hizmet borçlanmasının temel işlevi, borçlanılan sürelerin emeklilik hakkının elde edilmesi için gereken toplam sigortalılık süresine eklenmesi suretiyle sigortalının prim gün sayısını artırmaktır. Bunun dışında 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçi statüsünde olanlar açısından borçlanma yapılan dönemlerin sigorta giriş tarihinden önceki bir tarihe ait olduğu hâllerde sigorta başlangıç tarihinin borçlanma gün sayısı kadar öne çekilmesi suretiyle iştirakçinin uzun vadeli sigorta kollarından sağlanan yardımlara hak kazanmasına ilişkin şartları doğrudan etkileme ve bu yolla bu kişilerin daha erken emekli olabilmesine imkân sağlama gibi bir işlevi bulunmamaktadır.

27. Bunun yanı sıra itiraz konusu kural 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçi statüsünde olanların hizmet borçlanmasının yapılması durumunda sigorta başlangıç tarihinin borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülememesi sonucunu doğurduğundan söz konusu iştirakçi statüsünde olanların 8/9/1999 tarihinden önce sigortalı veya iştirakçi olanlara tanınan yaş şartına bağlı olmaksızın erken emeklilik avantajından yararlanma imkânını dolaylı olarak ortadan kaldırmakta ise de kuralın kamuoyunda *Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) Kanunu* olarak bilinen 1/3/2023 tarihli ve 7438 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'daki düzenlemeler çerçevesinde yaş şartına bağlı olmaksızın erken emeklilik avantajından yararlanma imkânına doğrudan bir etkisinin bulunmadığı görüldüğünden anayasallık denetiminin kapsamı dışında kaldığı sonucuna varılmıştır.

28. Dolayısıyla kural 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçi statüsünde olanların borçlanabilecekleri sürelere ilişkin bir sınırlama öngörmemekte, bu süreleri tamamen veya kısmen borçlanabilmeleri imkânını da ortadan kaldırmamaktadır. Bu itibarla kuralın iştirakçilerin hizmet borçlanmasından yararlanmasını imkânsız hâle getiren bir düzenleme içermediği veya güçleştiren bir şart öngörmediği anlaşılmaktadır.

29. Kanun koyucunun özellikle erken emeklilikte veya fiilî çalışmada geçirilmeyen sürelere ilişkin olarak tanınan hizmet borçlanması gibi sosyal güvenlik hakkı açısından istisnai nitelikte kabul edilebilecek imkânların sağladığı avantajlardan yararlanacak sigortalıları/iştirakçileri belirleme hususunda takdir yetkisinin bulunduğu kuşkusuzdur.

30. Dolayısıyla 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçi statüsünde olanların yapmış olduğu isteğe bağlı borçlanma işlemlerinin sigorta başlangıç tarihinin borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülmesine imkân sağlamamasının 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçi statüsünde olanların sosyal güvenlik hakları bakımından bir kayba yol açtığı söylenemez.

31. Bu itibarla kuralın devletin tüm çalışanlara sosyal güvenlik hakkını sağlamasına ve bunun için gerekli önlemleri almasına ilişkin olarak sosyal güvenlik hakkından kaynaklanan pozitif yükümlülüğüyle çelişen bir yönünün bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

32. Anayasa'nın 10. maddesinde "*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir./ Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz./ Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz./ Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz./ Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.*" denilmek suretiyle kanun önünde eşitlik ilkesine yer verilmiştir.

33. Anayasa'nın anılan maddesinde belirtilen *kanun önünde eşitlik ilkesi* hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemli değil hukuksal eşitlik öngörülmüştür. Eşitlik ilkesinin amacı aynı durumda bulunan kişilerin kanunlar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, kişilere ayrım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak kanun karşısında eşitliğin ihlali yasaklanmıştır. Kanun önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları ve uygulamaları gerektirebilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'da öngörülen eşitlik ilkesi zedelenmez (AYM, E.2021/129, K.2022/33, 24/3/2022, § 23; E.2023/44, K.2023/71, 5/4/2023, § 15).

34. Eşitlik ilkesi yönünden yapılacak anayasallık denetiminde öncelikle Anayasa'nın söz konusu maddesi çerçevesinde aynı ya da benzer durumda bulunan kişilere farklı muamele yapılıp yapılmadığı tespit edilmeli, bu bağlamda aynı ya da benzer durumdaki kişiler arasında farklılık gözetilip gözetilmediği belirlenmelidir. Yapılacak bu belirlemenin ardından ise farklı muamelenin nesnel ve makul bir temele dayanıp dayanmadığı ve ölçülü olup olmadığı hususları irdelenmelidir. Ölçülülük ilkesi, amaç ve araç arasında hakkaniyete uygun bir dengenin bulunması gereğini ifade eder. Diğer bir ifadeyle bu ilke, farklı muamelenin öngörülen objektif amaç ile orantılı olmasını gerektirmektedir (AYM, E.2016/205, K.2019/63, 24/7/2019, § 65; E.2021/1, K.2021/32, 29/4/2021, § 32).

35. Ülkemizde sosyal güvenlik sisteminin tek çatı altında toplanması amacıyla 5510 sayılı Kanun'la Sosyal Sigortalar Kurumu (SSK), Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigorta Kurumu (Bağ-Kur) ve T.C. Emekli Sandığından oluşan sosyal sigorta kuruluşları Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) çatısı altında toplanmış ve ayrıca daha önce yürürlükte olan sosyal sigorta sistemiyle ilgili kanunlar yürürlükten kaldırılarak sosyal sigorta sistemi de tek çatı altında toplanmak suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

36. 5510 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesinde, anılan Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun uyarınca emekli aylığı bağlananlar ile iştirakçi iken 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anılan Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ve yine söz konusu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında anılan Kanun ile yürürlükten kaldırılan hükümleri de dâhil olmak üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılmaya devam edileceği düzenlemesine yer verilmiştir. Buna göre 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçiliği bulunanlar ile bu tarihten sonra 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında kamuda memur olarak çalışmaya başlayanların sosyal güvenlik sistemi açısından farklı kanun hükümlerine tabi dolayısıyla farklı sosyal güvencelere sahip oldukları görülmektedir.

37. Bu itibarla 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçiliği bulunanlar ile bu tarihten sonra 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında kamuda memur olarak çalışmaya başlayanların 5510 sayılı Kanun'la oluşturulan sosyal sigorta sistemi çerçevesinde kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından kıyaslanabilir birer kategori çerçevesinde benzer durumda oldukları söylenmez.

38. Bu itibarla isteğe bağlı hizmet borçlanması işlemlerinin sigorta başlangıç tarihinin borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülüp götürülmemesi açısından 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçiliği bulunanlar ile bu tarihten sonra 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında kamuda memur olarak çalışmaya başlayanların farklı kurallara tabi kılınmasının eşitlik ilkesini zedeleyen bir yönü bulunmamaktadır.

39. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 10. ve 60. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir.

Hasan Tahsin GÖKCAN, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Selahaddin MENTEŞ ve Kenan YAŞAR bu görüşe katılmamışlardır.

Kuralın Anayasa'nın 2., 5. ve 49. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

IV. HÜKÜM

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun'un 68. maddesiyle değiştirilen geçici 4. maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinin "*...yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil*

5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır... " bölümünün anılan cümlede yer alan *"...borçlanmaları,...* " ibaresi yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, Hasan Tahsin GÖKCAN, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Selahaddin MENTEŞ ile Kenan YAŞAR'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA 17/6/2025 tarihinde karar verildi.

Başkan Kadir ÖZKAYA	Başkanvekili Hasan Tahsin GÖKCAN	Başkanvekili Basri BAĞCI
Üye Engin YILDIRIM	Üye Rıdvan GÜLEÇ	Üye Recai AKYEL
Üye Yusuf Şevki HAKYEMEZ	Üye Selahaddin MENTEŞ	Üye İrfan FİDAN
Üye Kenan YAŞAR	Üye Muhterem İNCE	Üye Yılmaz AKÇİL
Üye Ömer ÇINAR		Üye Metin KIRATLI

Esas Sayısı : 2024/51
Karar Sayısı : 2025/138

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. 5510 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesinde, anılan Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun uyarınca emekli aylığı bağlananlar ile iştirakçi iken 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anılan Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ve yine söz konusu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında anılan Kanun ile yürürlükten kaldırılan hükümleri de dâhil olmak üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılmaya devam edileceği düzenlenmiştir. İncelemeye konu bu kurala göre 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçiliği bulunanlar ile bu tarihten sonra 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında kamuda memur olarak çalışmaya başlayanlar sosyal güvenlik sistemi açısından farklı kanun hükümlerine tabi tutulmakta ve dolayısıyla farklı sosyal güvencelere sahip olmaktadır.

2. Karar gerekçesinde iki grubun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından karşılaştırılabilir olmadığı yönünde bir değerlendirme yapılmıştır. Buna karşılık *hizmet borçlanması yapmak suretiyle yaşlılık aylığına hak kazanma açısından* 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçi olanlar ile bu tarihten sonra kamuda memur olarak çalışmaya başlayanların kıyaslanabilir birer kategori olmadığının söylenemeyeceği açıktır. Çünkü sosyal güvenlik sistemi içerisinden hizmet borçlanması imkanından yararlandırılan ve aslında yararlandırılmasına hukuki ve teknik bir engel olmadığı halde yararlandırılmaması yönünde tercih yapılan diğer bir grup bulunmaktadır. Başka deyişle hizmet borçlanması imkanından yararlanma potansiyeli bakımından iki grubun karşılaştırılabilir olduğu görülmektedir. Nitekim Mahkememiz benzer durumlara ilişkin kararlarında aynı sonuca ulaşmıştır (bkz. AYM E. 2019/101 – K. 2020/26, 11.06.2020, par. 26; E. 2019/94 – K. 2022/32, 24.3.2022, par. 61) Bu durumda kuraldaki söz konusu eksik düzenlemenin eşitlik ilkesi açısından anayasal denetiminin yapılması gerekmektedir.

3. Bilindiği üzere karşılaştırılabilir durumda olanlarla ilgili eşitlik incelemesi yapılırken farklı muamelenin nesnel ve makul bir temele dayanıp dayanmadığı ve ölçülü olup olmadığı hususları irdelenmelidir. Ölçülülük ilkesi, amaç ve araç arasında hakkaniyete uygun bir dengenin bulunması gereğini ifade eder. Diğer bir ifadeyle bu ilke, farklı muamelenin öngörülen objektif amaç ile orantılı olmasını gerektirmektedir (AYM, E.2016/205, K.2019/63, 24/7/2019, § 65; E.2021/1, K.2021/32, 29/4/2021, § 32).

4. Farklı muamelenin nesnel ve makul temelinin olup olmadığının araştırılması, farklılığı öngören düzenlemenin meşru amacının var olup olmadığının tespitiyle ilgili değildir. Bu kural bakımından da düzenlemenin sosyal güvenlik sisteminin ekonomik açıdan sürdürülebilir olmasının amaçlandığı ve meşru amacının bulunduğu söylenebilir. Fakat eşitlik ilkesi yönünden incelenmesi gereken husus farklılığın nesnel ve makul temelinin olup olmadığı meselesidir. Bu açıdan bakıldığında belirlenen tarihten sonra sigortalı olanlar bakımından yaratılan bu farklılığın, başka deyişle anılan imkandan yararlanan gruba göre farklılaştırmanın objektif ve makul bir nedeninin tespit edilemediği anlaşılmaktadır. Bu durumda ölçülülük incelemesi yapılması da gerekli değildir. Nitekim bu nedenle karar

metninde gerekçesi yeterince izah edilemeden iki grubun "karşılaştırılamaz" olduğu biçimindeki değerlendirmeyle anayasal sorunun aşılmasına gidildiği gibi bir izlenim doğmaktadır. Açıklanan nedenler karşısında incelenen kuralın Anayasa'nın 10. maddesine aykırı olduğu ve iptal edilmesi gerektiği görüşündeyim.

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Esas Sayısı : **2024/51**
Karar Sayısı : **2025/138**

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Mahkememiz çoğunluğunun 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun'un 68. maddesiyle başlığı ile birlikte değiştirilen geçici 4. maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinin "... *yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır...*" bölümünün Anayasa'nın 10. ve 60. maddelerine aykırı olmadığı şeklindeki kararına katılmamaktayım.

2. *"5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri"* başlığı altında dava konusu bölümün de yer aldığı beşinci fıkrasının birinci cümlesi hükmü şu şekildedir:

"Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır."

3. Dava konusu kuralla 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu kapsamında iştirakçi statüsünde olanların hizmet borçlanması yoluyla sigortalılığın başlangıç tarihini borçlanılan gün sayısı kadar geriye çekmek suretiyle 8/9/1999 tarihinden önce sigortalı veya iştirakçi olanlara tanınan yaş şartına bağlı olmaksızın erken emeklilik avantajından yararlanma imkânının ortadan kaldırılmasının Mahkememiz çoğunluğunca Anayasa'nın 10. ve 60. maddelerine aykırı olmadığına karar verilmiştir.

4. Kanaatimizce dava konusu ibare Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine aykırıdır. Zira, karşılaştırmaya müsait üç farklı çalışan kesimi olarak, dava konusu kural ile memur olarak çalışanlar ile Bağ-Kur'lu veya sigortalı olarak çalışanlar arasında 2008 yılı Ekim ayı başından önce çalışma noktasında sigortalılık başlangıç tarihinin geriye çekilmesi yönüyle farklı bir muamele yapıldığı aşikardır.

5. Bu durumda eşitlik bağlamında yapılacak incelemede var olan bu farklı muamelenin objektif ve makul bir temelinin ortaya konulması gerekmektedir. Bununla birlikte farklı üç çalışan kesim olarak karşılaştırılabilir durumda bulunan memurlar ile Bağ-Kur'lu ve sigortalı olarak çalışanlar arasındaki bahse konu farklı muamelenin makul bir gerekçesini ortaya koyabilmek zordur. Zira dava konusu ibareden kaynaklanan bu farklı muamele nedeniyle emeklilikte kamu görevlileri olan memurlar diğer çalışanlara nazaran daha dezavantajlı konuma düşmektedirler.

6. Öte yandan bu eşitsiz muamele memurlara diğer çalışan kesimlere nazaran aşırı bir külfet de yüklemektedir.

7. Sonuç olarak kuralla kamu görevlileri yönünden ortaya çıkan bu dezavantajlı durumun objektif ve makul bir temele dayanmaması nedeniyle dava konusu ibarenin Anayasa'nın 60. maddesinde güvence altına alınan sosyal güvenlik hakkı ile bağlantılı olarak Anayasa'nın 10. maddesine aykırı olduğundan iptal edilmesi gerektiği kanaatiyle çoğunluğun aksi yöndeki kararına katılmamaktayım.

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Esas Sayısı : 2024/51
Karar Sayısı : 2025/138

KARŞI OY GEREKÇESİ

1. Dava konusu kural, 5510 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "...yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır..." ibaresidir. Bu ibare uyarınca, kamu görevlileri için yapılan borçlanmalarda 5434 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması öngörülmekte ve bu sebeple, borçlanılan sürenin sigortalılık başlangıç tarihine etkisi engellenmektedir.

2. Başvuruya konu somut olayda, avukatlık stajını borçlanan bir başvurucunun sigortalılık başlangıç tarihini geriye çekme talebi bu kural gerekçe gösterilerek reddedilmiştir. Başvuruyu yapan mahkeme, kuralın Anayasaya aykırı olduğunu belirterek iptal talebinde bulunmuştur.

3. Mahkememiz çoğunluğu tarafından dava konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olmadığı gerekçesiyle iptal talebinin reddine karar verilmiştir. Aşağıda açıklanan nedenlerle bu görüşe iştirak edilmemiştir.

4. Anayasa'nın 60. maddesi uyarınca herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu hakkın hayata geçirilmesi için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Hizmet borçlanması, her ne kadar pozitif bir devlet yükümlülüğü kapsamında ele alınabilecek düzenleyici bir tercihse de bu tercihin kamu görevlileri aleyhine sistematik bir dezavantaja dönüşmesi, sosyal güvenlik hakkının eşit uygulanması yönünden bir anayasal denetim alanına girmektedir.

5. 5434 sayılı Kanun kapsamında, borçlanılan sürelerin sigortalılık başlangıç tarihine etkisinin olmaması ve bu uygulamanın dava konusu kuralla devam ettirilmesi; aynı emeklilik sürecine tabi diğer sigortalılara (işçiler ve Bağ-Kur'lular) tanınan imkânlardan kamu görevlilerinin mahrum bırakılmasına yol açmaktadır. Bu durum, sosyal güvenlik hakkına ilişkin dolaylı bir müdahale niteliği taşımaktadır.

6. Anayasa'nın 10. maddesinde güvence altına alınan eşitlik ilkesi, aynı durumda bulunan bireyler arasında haklı ve makul bir neden olmaksızın farklı muamelede bulunulamayacağını ifade eder. Dava konusu kural ise, sadece kamu görevlilerine uygulanmakta ve aynı sosyal sigorta sürecinden geçmekte olan işçi ve bağımsız çalışanlar lehine ayrımcılığa yol açmaktadır.

7. 2008 öncesinde işe başlayan ve askerlik ya da staj gibi süreleri borçlanan bir sigortalı, 506 veya 1479 sayılı Kanun kapsamında sigortalılık başlangıcını geriye götürebilirken; aynı durumdaki bir kamu görevlisi 5434 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmış hükümleri uyarınca bu imkândan yararlanamamaktadır. Bu durum, makul ve objektif bir temele dayanmayan bir ayrımcılıktır.

8. Mahkememiz, benzer durumlarda "meşru amaç" gerekçesiyle farklı muamelelere onay vermiştir. Ancak burada belirtilen "aktüeryal dengeyi koruma" amacı, yalnızca kamu görevlileriyle sınırlı tutulmuş ve diğer sigortalılar bakımından göz ardı edilmiştir. Yani, kamu yararını önceleyen bu gerekçe sadece bir grup için geçerli kılınmıştır. Bu yaklaşım, meşru amaç ile makul ve nesnel gerekçe arasındaki anayasal sınırın ihlaline sebebiyet vermektedir.

9. Anayasa'nın 13. maddesi uyarınca temel hak ve özgürlüklere sınırlama getiren düzenlemeler, ölçülülük ilkesine uygun olmalıdır. Kamu görevlilerinin sigortalılık başlangıç tarihini borçlandıkları süre kadar geriye çekememeleri, kamu yararına dayalı olduğu iddia edilen bir amaç uğruna, temel haklardan mahrum bırakılmalarına yol açmaktadır. Bu yönüyle araçla amaç arasında orantısızlık bulunmaktadır.

10. Sistemin aktüeryal sürdürülebilirliğine ilişkin düzenlemelerde sigortalı gruplar arasında eşitsizliğe yol açılmamalıdır. Yalnızca kamu görevlilerinin bu yükün muhatabı kılınması, anayasal eşitlik ve adalet ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

11. Her ne kadar dava konusu kural 7438 sayılı Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) hakkındaki düzenlemenin doğrudan bir parçası olmasa da bu düzenlemeden yararlanabilme imkânı üzerinde belirleyici etkisi bulunmaktadır. Aynı tarihte mezun olan ve aynı süre avukatlık stajı yapan iki kişiden, birinin EYT kapsamında emekli olabilmesi, diğerinin ise yalnızca kamu görevlisi olması sebebiyle bu haktan mahrum bırakılması, eşitlik ilkesine açıkça aykırıdır.

12. Bu bağlamda dava konusu kural, sadece geçmişteki bir uygulamayı sürdürmekle kalmamakta; yeni yasal düzenlemelerin etkisini de adaletsiz biçimde farklılaştırmakta ve kamu görevlileri aleyhine ağırlaştırmaktadır.

13. Sonuç olarak, yukarıda ayrıntılarıyla açıklanan gerekçelerle, dava konusu kural; Anayasa'nın 10. maddesinde güvence altına alınan eşitlik ilkesine, 13. maddesindeki ölçülülük ilkesine ve 60. maddesindeki sosyal güvenlik hakkının adil ve makul şekilde uygulanması ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Bu nedenlerle, çoğunluğun aksi yöndeki kararına iştirak edilmemiştir.

Üye Selahaddin MENTEŞ	Üye Kenan YAŞAR